

บทบรรณาธิการ

เป็นธรรมเนียมที่ถือปฏิบัติกันมาในการเขียนบทบรรณาธิการ ที่ต้องแนะนำบทความเบื้องต้นในวารสาร แต่นั่นก็ไม่ได้เป็นหลักเกณฑ์บังคับตายตัว ฉะนั้นบทบรรณาธิการเล่มนี้ขออุทิศบทบรรณาธิการนี้ให้แก่ภักดิ์รัฐศาสตร์ เมืองไทยคนสำคัญของยุคที่ได้เดินทางไกลจากโลกนี้ไปแล้ว คือ ศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ อดีตอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เมื่อเวลา 10.45 น. วันที่ 27 มิถุนายน 2567 ศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ ได้เสียชีวิต นับเป็นการสูญเสียภักดิ์รัฐศาสตร์ สายปรัชญาการเมืองและบิดาแห่งสำนักสันติวิธีของวงการวิชาการเมืองไทย

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ก่อตั้งขึ้นได้ก็มีอาจารย์ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ เป็นส่วนหนึ่งของการผลักดันตั้งแต่ก่อสร้างคณะจนกระทั่งได้ให้ความเมตตา คำแนะนำต่อคณาจารย์ในคณะ ซึ่งต้องกล่าวด้วยว่า อาจารย์ชัยวัฒน์เป็นครูของอาจารย์หลายท่านของคณะ ตลอดจนถึงเป็นวิทยากรบรรยายพิเศษในหลายวิชาให้แก่นักศึกษาในคณะรัฐศาสตร์มาโดยตลอด ตั้งแต่ลงมาสอนด้วยตัวเอง ในวิชาปรัชญาการเมือง จนถึงการบรรยายออนไลน์ในวิชาความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีพักต่อเลยถึงการบรรยายสาธารณะที่เป็นกิจกรรมของคณะ จึงนับว่าเป็นบุคคลสำคัญยิ่งของคณะ

สำคัญในแง่ทางด้านวิชาการนอกจากความเชี่ยวชาญทางด้านปรัชญาการเมืองแล้ว อาจารย์ชัยวัฒน์ ถือว่าเป็นเชิงอรรถ (Footnote) ของการศึกษาวิจัยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตลอดสี่ทศวรรษที่ผ่านมาในช่วงชีวิตของการทำงานวิชาการของอาจารย์ชัยวัฒน์

สำหรับคำว่า “ปัญญาชนสาธารณะ” เป็นคำที่น่าจะเหมาะสมที่สุด โดยเฉพาะในช่วงที่สังคมไทยมีความขัดแย้งและความรุนแรงตลอดสองทศวรรษที่ผ่านมา ความเห็นต่อสาธารณะที่ตั้งคำถามให้สังคมไทยขวนคิดมากกว่าตัดสินแบบขาวดำ หรือผิดถูก แต่อาจารย์ชัยวัฒน์เตือนสติสังคมด้วยความรู้ ว่าราคาของการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง มันแพงและไม่คุ้มค่าต่อการอยู่ร่วมกันในระยะยาว และไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาระยะยาว

ด้วยพื้นที่บทบรรณาธิการอันจำกัดนี้ จึงไม่อาจบรรยายและขีดเขียนชีวิตของครูชัยวัฒน์ได้หมด แต่หวังว่าเราจะมาวารสารฉบับพิเศษเพื่อเป็นเกียรติให้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ ต่อไปในอนาคต

ด้วยมิตรภาพ

รองศาสตราจารย์เอกรินทร์ ต่วนศิริ

บรรณาธิการ